

ПОЧУТИ КОЖНОГО

Результати соціологічного дослідження громадської думки мешканців Херсонської міської громади

Дослідження проведено БО «Фонд громади міста Херсон «Захист» в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні.

Зміст продукту є винятковою відповідальністю Pact та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Відтворення та використання будь-якої частини цього продукту в будь-якому форматі, включаючи графічний, електронний, копіювання або використання будь-яким іншим способом з обов'язковим посиланням на джерело.

ПОЧУТИ КОЖНОГО

Результати соціологічного дослідження громадської думки мешканців Херсонської міської громади

Методологія дослідження. Дослідження проведено на базі онлайн-панелі мешканців Херсонської міської громади старше за 18 років – як тих, хто залишився в Херсоні, так і тих, хто виїхав з міста після 24 лютого 2022 року, користувачів інтернету. Вибірка (N=800) сформована на основі демографічних показників станом на 1 січня 2022 року. За таких показників похибка дослідження не перевищує більше 3,5%. Ми не маємо офіційних даних щодо міграцій херсонців, тому не можемо оцінити представленість у вибірці респондентів за цією ознакою, проте існують підстави вважати, що співвідношення у вибірці респондентів, які залишилась в громаді є більшим, ніж у реальності, що може впливати на результати дослідження¹.

Термін дослідження: Дослідження проведено у період з 28 червня по 10 липня 2023 року

Замовник дослідження: БО «Фонд громади міста Херсон «Захист»

Виконавці дослідження: Сінаюк Олег (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, директор), Микола Гоманюк (Херсонське обласне відділення Соціологічної асоціації України, голова), Ігор Даниленко (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, аналітик)

¹ Дослідницька група продовжує роботу над збільшенням та вдосконалення онлайн-панелі мешканців Херсонської міської громади з метою її максимального наближення до показників генеральної сукупності і запрошує усіх херсонців долучатися до панелі. Це можна зробити за посилання: <https://lemur.ua/sign-up>

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

- Справжнім випробуванням для херсонців стала ліквідація наслідків підриву греблі Каховської ГЕС, тому очікувано саме це стало найбільш важкою проблемою в червні-липні 2023 року (58%). Проте порівняльною з цією трагедією є стурбованість херсонців складнощами з працевлаштуванням (53%). Серйозно незадоволені херсонці (майже половина) також розподілом гуманітарної допомоги (47%) та роботою окремих сервісів комунальних служб (вивіз сміття – 42%, бродячі тварини – 37%, прибирання сміття – 35%), хоча при цьому 61% опитаних декларують довіру до комунальних служб громади.
- Говорячи про відновлення, херсонці передусім хочуть бачити відбудованими зруйновані будинки (79%), діючими медичні заклади (62%) та промислові підприємства (61%).
- Лідерами довіри в громаді є військові (90% довіряють та скоріше довіряють їм), ДСНС (87%), волонтери (81%), комунальники (61%) та поліція (56%). У місцевих військових адміністраціях сумарний рівень недовіри перевищує сумарний рівень довіри. До того ж кожен п'ятий опитаний заявив, що нічого не знає про їх діяльність.
- Серед керівників міста та області найбільш впізнаваними є голова Херсонської ОВА Олександр Прокудін (його знають, чули про нього 91% опитаних) та голова Херсонської МВА Роман Мрочко (59%), проте і в них теж баланс довіри зсунутий у бік недовіри. Можна припустити, що такі оцінки викликані незадовільною інформаційною роботою з населенням – 43% опитаних заявили, що їм бракує інформації про місцеві органи влади.
- Також значній частині містян бракує інформації про можливість отримання гуманітарної допомоги (таких 36%), про графік роботи установ та магазинів (31%), розклад руху громадського транспорту (25%), графік прийому лікарів (23%). Третина херсонців хоче знати більше про питання та отримувати консультації, пов'язані з оплатою комуналки (30%), компенсацією за пошкоджене чи знищене майно (29%), а чверть – про можливості працевлаштування (26%). На разі інформацію про життя в громаді, херсонці отримують переважно з неофіційних телеграм-каналів та під час розмови з близькими та знайомими.
- Більшість з херсонців (70%), які змушені були виїхати з міста після початку війни, запевняють, що вони хочуть повернутися додому навіть у цьому році (а 29% з них навіть попри постійні обстріли міста). Проте загальна більшість опитаних (71%) вважають, що це ще не на часі.
- В частині питань (оцінка актуальності проблем міста, бачення відбудови, потреба в інформації) фіксуються значні відмінності між тими респондентами, хто знаходиться в Херсоні, і тими, хто зараз знаходиться за межами громади. Проте рівень довіри до різних політиків та інституцій і цих групах переважно співпадає.

ОДНОМІРНИЙ РОЗПОДІЛ ВІДПОВІДЕЙ

ГРОМАДСЬКИЙ РЕЙТИНГ ХЕРСОНСЬКИХ ПРОБЛЕМ

Одномірний розподіл відповідей на запитання:
Які проблеми Херсона (крім обстрілів), на Вашу думку, є найбільш гострими та потребують першочергового вирішення?

Інші варіанти: руйнування, пошкоджене житло і комунальна інфраструктура; стан доріг; проблеми з громадським транспортом (скорочений графік); корупція у владі; неможливо / складно отримати медичну допомогу; зростання цін на ліки; зростання комунальних платежів (електрика); не працюють підприємства; немає інфраструктури для відпочинку; бракує будівельних матеріалів; багато закритих магазинів; продаж в торговельних точках товарів з країни-агресора; мародерство; стихійні сміттєзвалища; не працюють ліфти; багато п'яних і безхатьків тощо.

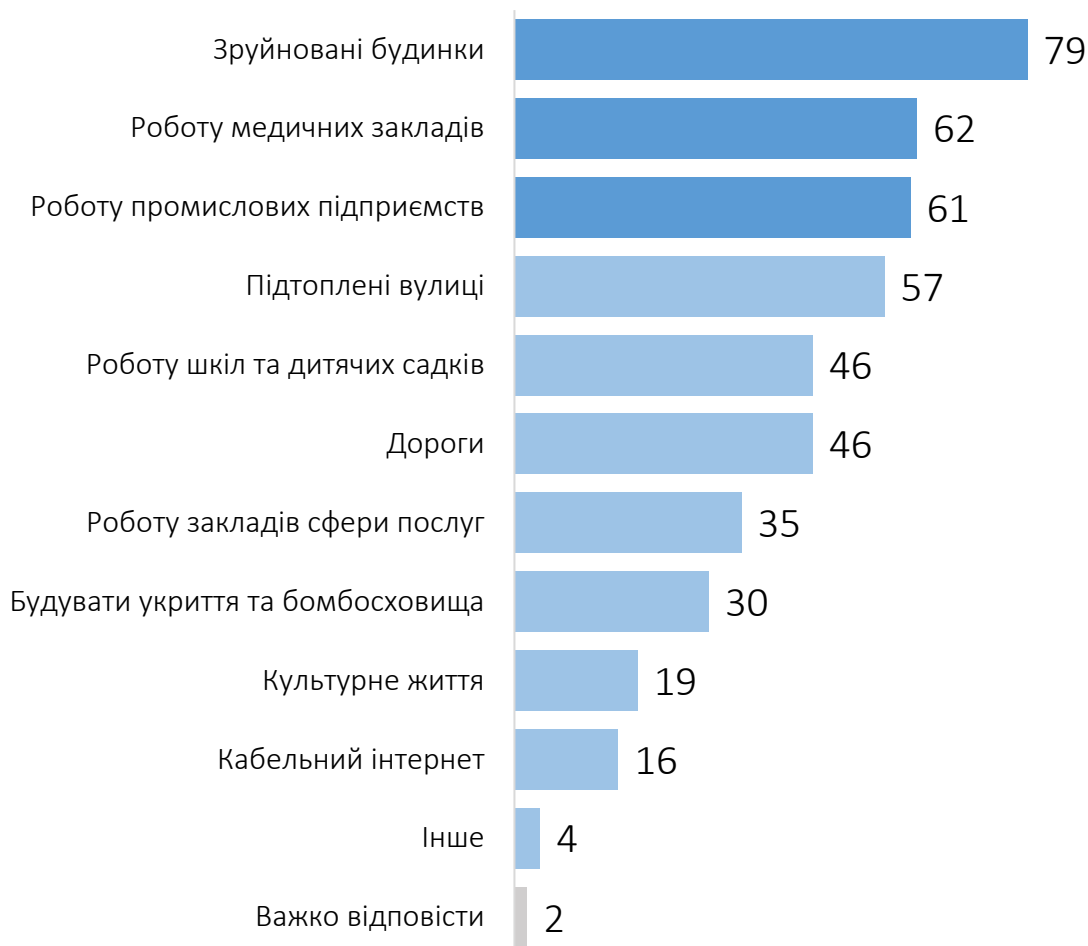
ГРОМАДСЬКИЙ РЕЙТИНГ ХЕРСОНСЬКИХ ПРОБЛЕМ В РІЗНИХ ГРУПАХ

Проблеми:	Ті, хто виїхав з громади, N = 386	Ті, хто зараз в громаді, N = 414
Несправедливий розподіл гуманітарної допомоги	36	56
Наслідки затоплення міста після підриву греблі Каховської ГЕС	66	51
Труднощі з працевлаштуванням	54	51
Невчасний вивіз сміття	43	42
Бродячі тварини	33	41
Проблеми з прибирання вулиць	34	36
Складнощі з отриманням медичної допомоги	33	31
Замала кількість укрить та бомбосховищ	35	27
Відключення електрики	23	14
Відсутність кабельного інтернету	11	8
Відключення води	15	7
Відключення газу	12	7
Занадто тривала комендантська година	4	7
<i>Інше</i>	<i>8</i>	<i>8</i>
<i>Важко відповісти</i>	<i>6</i>	<i>3</i>

ГРОМАДСЬКЕ БАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТІВ ВІДНОВЛЕННЯ

Одномірний розподіл відповідей на запитання:

Зараз багато говорять про відновлення Херсона. Що, на Вашу думку, треба відновлювати в Херсоні у першу чергу?

***Інші варіанти:** відбудова критичної інфраструктури, Антонівського моста; благоустрій парків і набережних, зон відпочинку, ігрових майданчиків, спортивних майданчиків, об'єктів культури; громадський транспорт; «відновлення сіл, які кормлять всю область» тощо.*

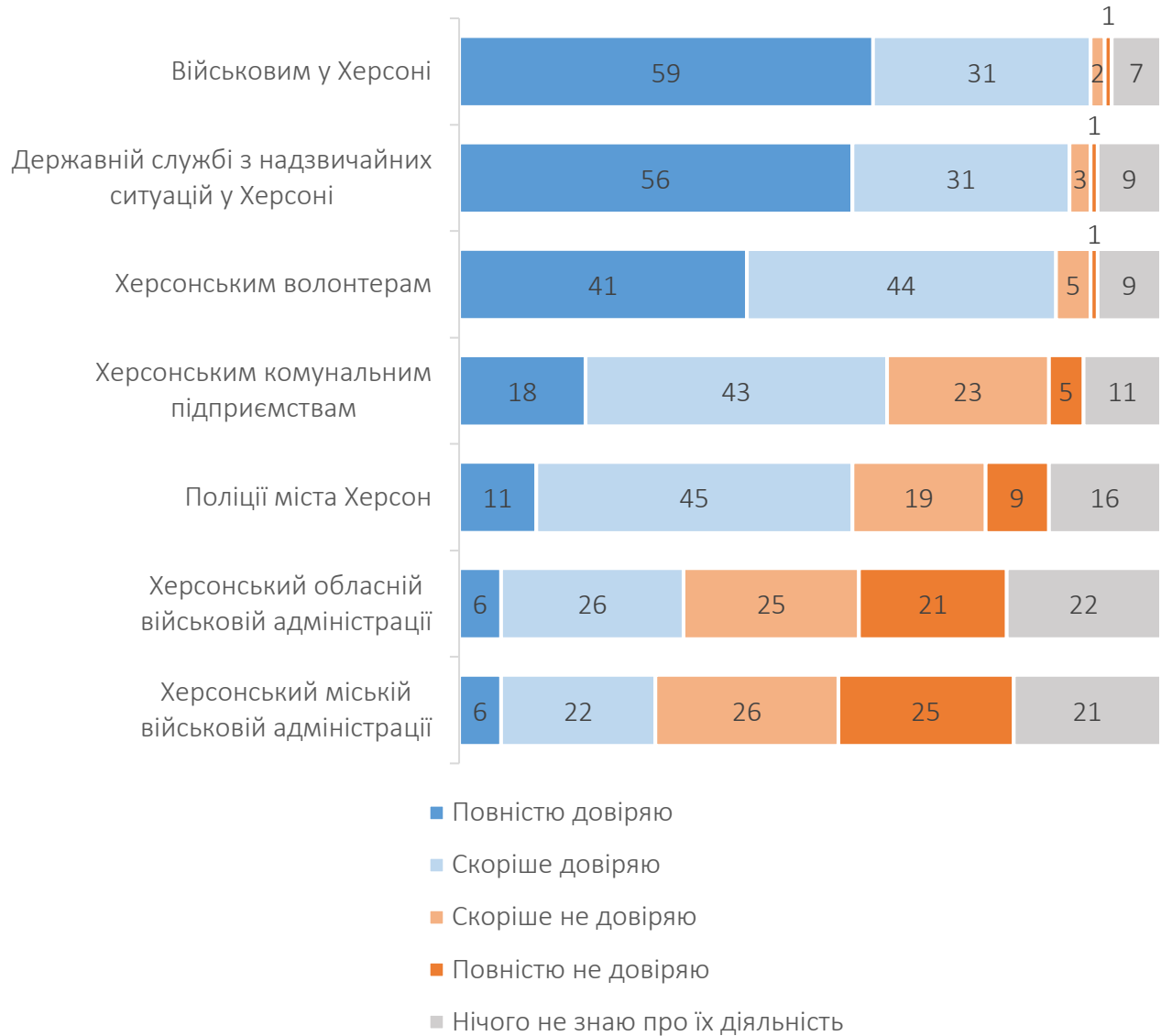
ГРОМАДСЬКИЙ РЕЙТИНГ БАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТІВ ВІДНОВЛЕННЯ В РІЗНИХ ГРУПАХ

Дії:	Ті, хто виїхав з громади, N = 386	Ті, хто зараз в громаді, N = 414
Зруйновані будинки	81	78
Роботу медичних закладів	70	54
Роботу промислових підприємств	60	62
Підтоплені вулиці	55	58
Дороги	50	43
Роботу шкіл та дитячих садків	52	40
Роботу закладів сфери послуг	36	33
Будувати укриття та бомбосховища	36	23
Культурне життя	19	18
Кабельний інтернет	20	12
Інше	5	3
<i>Важко відповісти</i>	2	2

СТУПІНЬ ДОВІРИ РІЗНИМ ІНСТИТУЦІЯМ

Одномірний розподіл відповідей на запитання:

Скажіть, будь ласка, ваш ступінь довіри наступним інституціям

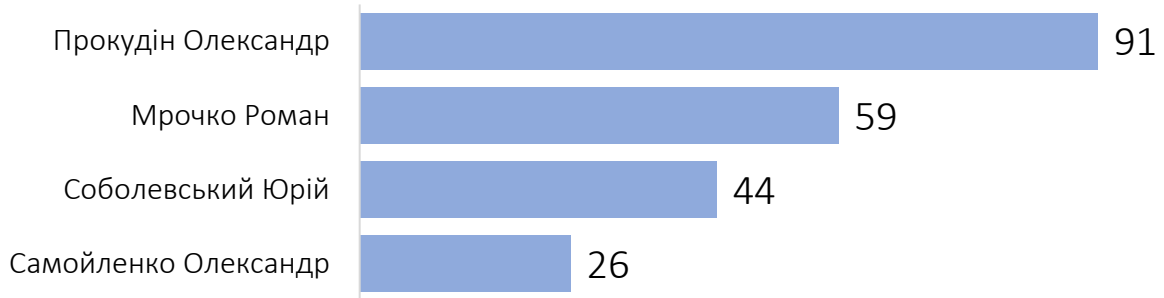
РІВЕНЬ ДОВІРИ В РІЗНИХ ГРУПАХ

Інституції:		Ті, хто виїхав з громади, N = 386	Ті, хто зараз в громаді, N = 414
Херсонський міський військовій адміністрації	Повністю довіряю	5	6
	Скоріше довіряю	24	21
	Скоріше не довіряю	24	28
	Повністю не довіряю	23	26
	Нічого не знаю про їх діяльність	24	19
Херсонський обласній військовій адміністрації	Повністю довіряю	7	6
	Скоріше довіряю	28	25
	Скоріше не довіряю	22	28
	Повністю не довіряю	21	20
	Нічого не знаю про їх діяльність	22	21
Поліції міста Херсон	Повністю довіряю	14	9
	Скоріше довіряю	43	46
	Скоріше не довіряю	19	19
	Повністю не довіряю	7	11
	Нічого не знаю про їх діяльність	17	15
Військовим у Херсоні	Повністю довіряю	58	59
	Скоріше довіряю	31	30
	Скоріше не довіряю	2	3
	Повністю не довіряю	1	1
	Нічого не знаю про їх діяльність	8	7
Державній службі з надзвичайних ситуацій у Херсоні	Повністю довіряю	55	58
	Скоріше довіряю	34	28
	Скоріше не довіряю	1	4
	Повністю не довіряю	2	1
	Нічого не знаю про їх діяльність	8	9
Херсонським комунальним підприємствам	Повністю довіряю	16	19
	Скоріше довіряю	42	44
	Скоріше не довіряю	22	24
	Повністю не довіряю	5	6
	Нічого не знаю про їх діяльність	15	7
Херсонським волонтерам	Повністю довіряю	39	42
	Скоріше довіряю	46	41
	Скоріше не довіряю	3	7
	Повністю не довіряю	1	2
	Нічого не знаю про їх діяльність	11	8

ПОПУЛЯРНІСТЬ ХЕРСОНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ

Одномірний розподіл відповідей на запитання:

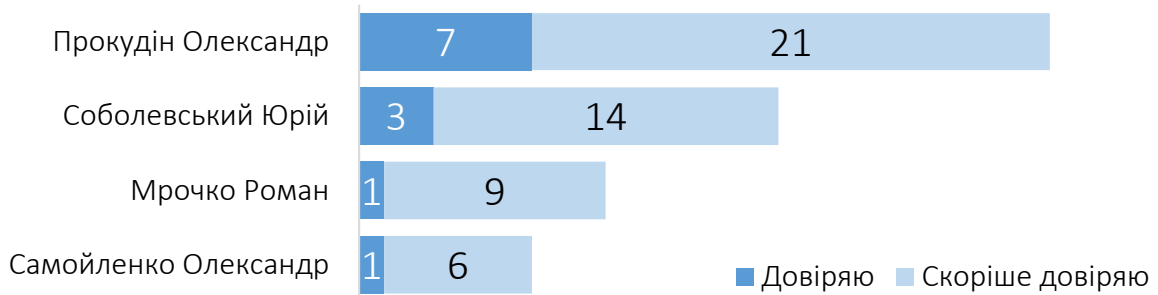
Скажіть, будь ласка, кого ви знаєте з перелічених херсонських керівників?

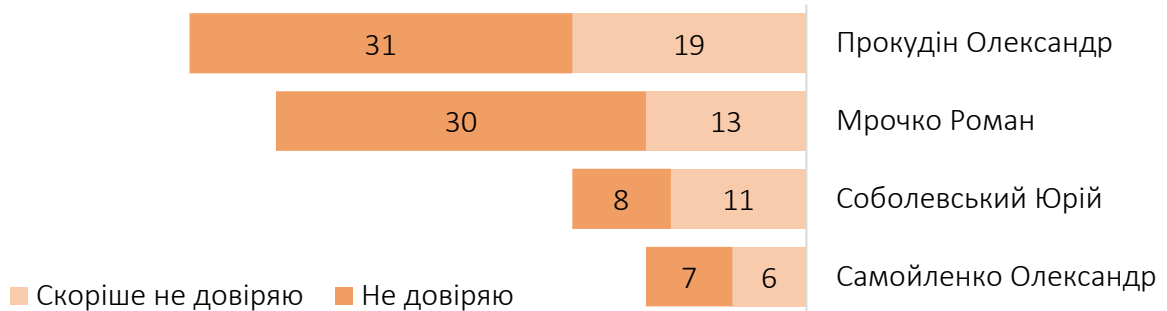
СТУПІТЬ ДОВІРИ ХЕРСОНСЬКИМ ПОЛІТИКАМ

Одномірний розподіл відповідей на запитання:

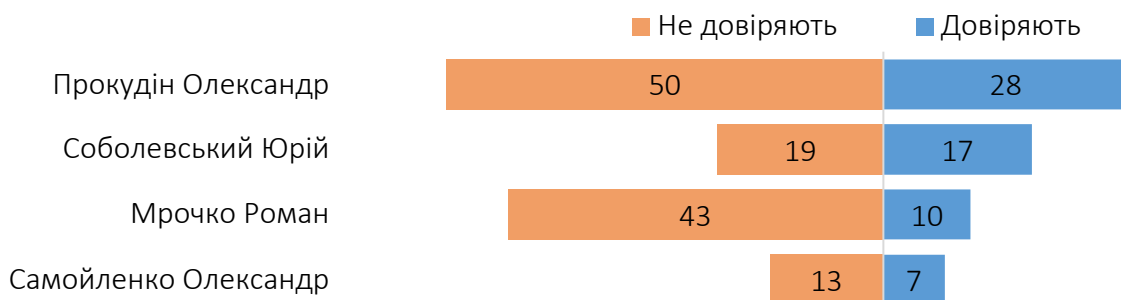
Наскільки ви довіряєте їм?

СТУПІТЬ НЕДОВІРИ ХЕРСОНСЬКИМ ПОЛІТИКАМ

СУМАРНИЙ БАЛАНС ДОВІРИ ТА НЕДОВІРИ

ДОВІРА ВІД ТИХ, ХТО ЇХ ЗНАЄ

	Довіряю	Скоріше довіряю	Скоріше не довіряю	Не довіряю	Нічого не знаю про їх діяльність
Соболевський Юрій	6	32	24	19	19
Прокудін Олександр	8	24	20	34	14
Самойленко Олександр	3	21	25	27	24
Мрочко Роман	3	15	21	51	10

ДОВІРА ТА НЕДОВІРА В РІЗНИХ ГРУПАХ

Особа	Шкала довіри	До тих, хто знає		До всіх	
		Ті, хто виїхав з громади, N = 386	Ті, хто зараз в громаді, N = 414	Ті, хто виїхав з громади, N = 386	Ті, хто зараз в громаді, N = 414
Мрочко Роман	Довіряю	1	3	1	2
	Скоріше довіряю	17	13	9	8
	Скоріше не довіряю	20	22	11	14
	Не довіряю	52	51	28	32
	Нічого не знаю про їх діяльність	10	11	5	7
	Не знаю його	—	—	46	37
Прокудін Олександр	Довіряю	9	7	8	6
	Скоріше довіряю	30	18	27	17
	Скоріше не довіряю	16	24	15	22
	Не довіряю	34	34	30	32
	Нічого не знаю про їх діяльність	11	17	10	15
	Не знаю його	—	—	10	8
Самойленко Олександр	Довіряю	5	2	1	0,4
	Скоріше довіряю	22	21	7	5
	Скоріше не довіряю	24	25	7	6
	Не довіряю	17	39	5	9
	Нічого не знаю про їх діяльність	32	13	9	3
	Не знаю його	—	—	71	77
Соболевський Юрій	Довіряю	6	6	3	2
	Скоріше довіряю	32	32	15	13
	Скоріше не довіряю	25	23	12	10
	Не довіряю	15	24	7	10
	Нічого не знаю про їх діяльність	22	15	10	6
	Не знаю його	—	—	53	59

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМУВАННЯ

Одномірний розподіл відповідей на запитання:

З яких джерел Ви отримуєте інформацію про життя в Херсоні?

Інші варіанти: власний досвід; Instagram; «телебачення зі списку можна видалить, бо за 10 місяців його не полагодили, а ось русняє працює добре».

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМУВАННЯ В РІЗНИХ ГРУПАХ

Медіа:	Ті, хто виїхав з громади, N = 386	Ті, хто зараз в громаді, N = 414
Телеграм-канали	92	89
Розмови з близькими та знайомими	73	49
Інтернет-сайти	26	36
Ютуб-канали	23	29
Фейсбук	22	24
Вайбер-групи	21	24
Телебачення	22	22
Інше	5	4

РЕЙТИНГ ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛІВ

Одномірний розподіл відповідей на запитання:

З яких джерел Ви отримуєте інформацію про життя в Херсоні?

Інші варіанти: Бавовна, Вгору, Вертикаль, Кавун Херсон, Славний Херсон, Канал Олександра Прокудіна, Мост, Новий день, Нормальні новини, Поліція Херсонська область, Реальний Херсон, Типичний Херсон, Херсон Новини, Скадовський захисник, Часник Херсон, Чернобаївська ведьма, Херсон що там, Острів, Херсон ONLINE, Херсонський Борщ, Херсонщина Моніторинг, Скадовський захисник, Херсонський дизайнер, Мій Херсон, Херсонська МВА, Pentagon, Pentagon live, Надзор Херсон тощо.

РЕЙТИНГ ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛІВ В РІЗНИХ ГРУПАХ

ТГ-канали:	Ті, хто виїхав з громади, N = 386	Ті, хто зараз в громаді, N = 414
Х*евый Херсон	85	81
Труха Херсон	81	66
Николаевский Ванёк	65	63
Херсон: Война без фейков	49	57
Костянтин Риженко	37	37
Суспільне Херсон	34	36
Херсонська ОДА-ОВА	29	39
Віталій Кім	23	22
Доброго вечора, ми з Херсону	19	21
Херсон Тут	8	9
Інші	4	5

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ ХЕРСОНЦІВ

Одномірний розподіл відповідей на запитання:

Якої вам зараз бракує довідкової інформації про життя в Херсоні?

Інші варіанти: аптеки, що працюють; ветеринарна допомога; контакти волонтерів, котрі допомагають усунути наслідки затоплені та пошкоджених домівок; гарячі лінії комунальних підприємств; пропозиції щодо працевлаштування тощо.

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ ХЕРСОНЦІВ В РІЗНИХ ГРУПАХ

Інформація:	Ті, хто виїхав з громади, N = 386	Ті, хто зараз в громаді, N = 414
Інформації про діяльність місцевих органів влади	39	47
Куди звернутися за гуманітарною / благодійною допомогою	30	41
Адреси працюючих установ та магазинів	29	32
Розклад руху громадського транспорту,	17	32
Графік прийому лікарів	19	27
Адреси укрить і бомбосховищ	21	20
Телефони комунальних служб	11	21
Телефони волонтерів	17	13
Куди звернутись для евакуації з Херсона	6	3
Інше	3	2
<i>Усього вистачає</i>	<i>10</i>	<i>12</i>
<i>Не потребує такої інформації</i>	<i>19</i>	<i>7</i>

ПОТРЕБИ ХЕРСОНЦІВ В КОНСУЛЬТАЦІЯХ

Одномірний розподіл відповідей на запитання:
В консультаціях яких спеціалістів ви маєте потребу?

Інші варіанти: адвокат, РАГС, нотаріус, юридичні консультації, ветеринар, сімейний лікар, вузькі медичні спеціалісти, оформлення інвалідності, оформлення матеріальної допомоги, майнові питання, БТІ тощо.

ПОТРЕБИ ХЕРСОНЦІВ В КОНСУЛЬТАЦІЯХ В РІЗНИХ ГРУПАХ

Консультації:	Ті, хто виїхав з громади, N = 386	Ті, хто зараз в громаді, N = 414
З питань оплати за комунальні послуги	32	27
З питань отримання компенсації за пошкоджене під час війни майно	31	27
Питання з працевлаштування	26	27
Психологічної допомога	11	13
Пенсійні питання	11	12
З питань оформлення паспортів, посвідчень тощо	9	12
Оформлення статусу ВПО	3	3
Інше	2	5
Жодних	30	28

ПОВЕРНЕННЯ У ХЕРСОН: НАМІРИ ТА УМОВИ

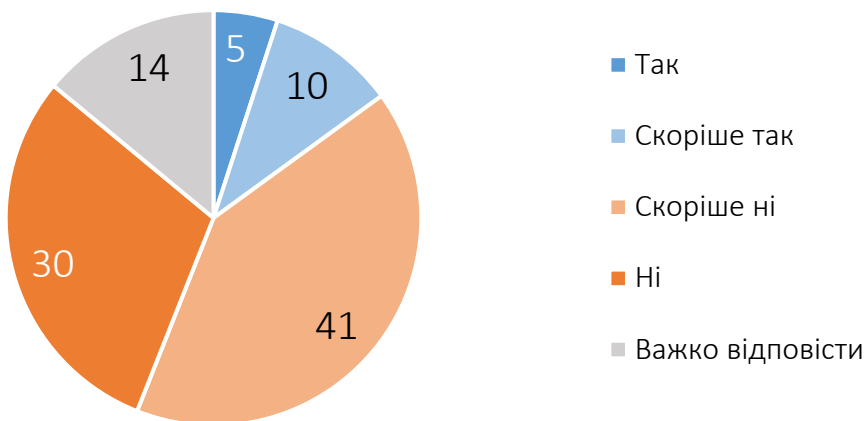
Одномірний розподіл відповідей на запитання (питання для тих, хто не в Херсоні):

Чи збираєтесь ви повернутися у Херсон у цьому році?

Одномірний розподіл відповідей на запитання:

Як ви вважаєте, чи можуть уже повернутися додому до Херсона ті херсонці, які виїхали з міста під час війни?

ПОВЕРНЕННЯ У ХЕРСОН В РІЗНИХ ГРУПАХ

Їхати, чи ні?	Ті, хто виїхав з громади, N = 386	Ті, хто зараз в громаді, N = 414
Так	2	7
Скоріше так	9	12
Скоріше ні	41	41
Ні	36	24
Важко відповісти	12	16

СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОРТРЕТ РЕСПОНДЕНТІВ

Стать

Жіноча	57
Чоловіча	43

Вік

18-29	14
30-44	31
45-59	26
60+	29

Зайнятість

Пенсіонер/ка	24
Працюю на державному чи комунальному підприємстві / установі / організації	18
Безробітний/на, зайняті домашнім господарством, доглядом за дітьми.	18
Працюю за наймом у приватній компанії / підприємстві / організації	17
Підприємець/миця	8
Студент/ка	5
Фрілансер (самозайнятий/та)	4
Волонтер/ка	2
Інше	4

Місце проживання до 24 лютого 2022 року

м. Херсон	91
Інші населені пункти Херсонської громади	9

Місцепроживання зараз

В Україні	39
За кордоном	9
Не переїжджали після 24.02.2022	52

У якій області проживають ті, хто змінювали місцепроживання після 24.02.2022

Херсонська	9
Одеська	8
м. Київ	4
Миколаївська	3
Вінницька	2
Кіровоградська	2
Львівська	2
Чернівецька	2
Дніпропетровська	1
Закарпатська	1
Івано-Франківська	1
Київська	1
Рівненська	1
Тернопільська	1
Хмельницька	1
Черкаська	1
Волинська	<1
Житомирська	<1
Полтавська	<1
Сумська	<1
Чернігівська	<1
Разом	39

У якій країні проживають ті, хто змінювали місцепроживання після 24.02.2022

Польща	3
Німеччина	1
Румунія	<1
Грузія	<1
Португалія	<1
Інші	4
Разом	9